

Mariaus katiliškio bibliotekos konkursui

Ernesta Ranonytė

Petro Vileišio gimnazijos 4b klasės mokinė

ESĖ

Prie kokių išvedžiojimų priveda išvykimas iš gimto miestelio

Būdama rudeninėje, šiek tiek apniūkusioje Palangoje išgirdau kelias įdomias mintis. Visų pirma, maži, meniški ir labai protini žmogeliukai uždavė klausimą: „Kur prasidėda ir baigiasi poezija?“ O dideli, meniški ir be galо protini žmogeliukai atsakė, jog poezija yra visur.

Iš pradžių mintyse kartojaud, kad tai labai hiperboliškas pasakymas. Na, patys pagalvokite, kur jūs matote poeziją? Eiléraščiuose. Kokuose? Rimuočiuose. O verlibras? Modernizmas, panaikinęs ribą tarp dvių p (poezijos ir prozos). Paprastas ir aiškus atsakymas.

Tik štai, kai keliais kartus išgirdau frazę apie „nenorą gržti į rutiną“, netyčia susimąsciau, kuo tai blogai. Ten nėra poezijos? Bet ką jūs! Poetija yra visur. Kiekviena valanda – tai skiemuo, diena – eilutė, savaitė – posmas, mėnesiai – eiléraščiai, metai – eiléraščių ciklas. Kasdienybė yra poezija. Ji turi ritmą: keliesi, valgai, eini į mokyklą, darbą, pietauji, gržti, vakarieniuji, miegi. Žiedinę kompoziciją: kiekviena savaitė prasidėda tuo pačiu pirmadieniui ir baigiasi tuo pačiu sekmadieniui. Kryžminį rimavimą: kas antra diena nelyginė ir kas antra lyginė. Galima ižvelgti net metrą – kiekviena diena turi po tiek pat valandų, jos išsidėsčiusios tam tikra tvarka. Argi ne puikiausias eiléraštis?

O jei rimbai – pabandykit kokį vakarą, užuot įsijungę spalvotą dėžutę, atsiversti knygą ir perskaityti vieną eiléraštį.

Moneta

Ji sėdėjo ant šaligatvio bortelio. Kokių penkerių metų mergaitė. Apdriskusiai drabužiais, nubrozdintomis alkūnėmis ir keliais, pasišiaušusiais plaukais, liūdnomis akimis ir pajuodusiais paakiais. Pro ją slinko daugybė žmonių, bet net ir toje minioje ji atrodė tokia vieniša.

Man Jos pagailo.

Eidama pro šalį pasilenkiau ir prie jos sulysusios rankos, spaudžiančios šaligatvio bortelio kraštą, palikau penkių litų monetą. Net nežvilgtelėjau į mergaitę. Tuoj pat nuėjau. Jaučiausi baisiai kvailai. Mergaitė net neturėjo indo pinigams. Ir aš nebuvau iš tų, kurie lengvai sušelpia. Juk nė karto nedaviau pinigų nei tiems, sėdintiems prie žmonių susibūrimų vietų, nei grojantiems gatvėse. Net tam gražiam vaikinui, kurį mačiau dainuojančią pajūryje.

Kai sustojau prie perėjos laukti, kol koks geros širdies vairuotojas mane praleis, pajutau šiltą rankelę, įsikimbančią į maną. Išsigandusi žvilgtelėjau į šoną. Apdriskusi mergaitė žiūrėjo į mane smalsiomis akimis.

Išgirdau stabdžių cypimą ir negalvodama perbėgau gatvę. Ji bėgo kartu su manimi, nes vis dar laikė įsikibusi mano ranką. Klausiamai į ją pasižiūrėjau.

– Sese, ką man su juo daryti? – atkišo mano duotą monetą.

– Nusipirk ką nors, – atsakiau.

Tos akelės žiūrėjo į mane tarsi nesuprasdamos nė žodžio, ką sakau. Pasijutau, lyg mudvi būtume iš visiškai skirtingų pasaulių.

– Eik ten, – parodžiau pirštu į konditerijos parduotuvę. – Teta pardavėja už monetą duos skanių sausainių.

Mergaitė linktelėjo, bet nesijudino.

– Nebijok, – paraginau.

– Sese, neisi su manimi?

– Aš neturiu tokios monetos, todėl negaliu nusipirkti sausainių, – pamelavau. – Eik viena.

Ji pasižiūrėjo į rankoje spaudžiamą pinigėlį. Tiesiog įbedė savo didelių akių žvilgsnį ir spoksojo kokią valandą. Tada nusišypsojo ir ištiesė monetą man.

– Sese, dabar gali nusipirkti!

Niekada nemaniau, kad rankoje palaikyta moneta gali būti tokia šilta.